

**Az MNL Békés Megyei Levéltára könyvkötő műhelyének tevékenységéhez szükséges
szakmai anyagok és eszközök beszerzése c. pályázat szakmai beszámolója
(Pályázati azonosító: 204133/244)**

A Magyar Nemzeti Levéltár Békés Megyei Levéltára kötészeti, restaurálási tevékenysége alapvetően a könyvkötő műhelyre épül. A műhelyben teljes munkaidőben dolgozó szakember megfelelő – könyvkötő – végzettséggel és kreativitással rendelkezik, ami elengedhetetlen az adottságok leghatékonyabb kihasználásához. A restaurátori munkához szükséges – a könyvkötő szakképzés során elsajátított – ismereteit autodidakta módon tapasztalatcserék, konzultációk során bővítette. Könyvkötő műhelyünkben csak belső munkákat végzünk, kapacitásunk nem teszi lehetővé nagyobb tömegű bérmunka vállalását.

A restauráláshoz, könyvkötéshez szükséges anyagokat többnyire pályázati forrásból tudjuk beszerezni. A munkákhoz ragasztókat, alkoholt, védőfóliákat, különféle könyvkötészeti anyagokat használunk. A kötészeti, restaurálási tevékenységhez és az elkészült munkák esztétikai megjelenésének biztosításához szükségessé vált a meglévő anyagkészletünk bővítése, ezért nyújtottunk be pályázatot a Nemzeti Kulturális Alaphoz támogatásért. Az elnyert összegből a pályázati szerződésben foglaltaknak megfelelően öntapadós lamináló fóliákat, ragasztót valamint anyagában színezett kartonokat vásároltunk.

Az öntapadós lamináló fóliákat a kötetlapok nagyobb sérüléseinek kiegészítésére, szakadások eltüntetésére, a szálal iratok, a könyvtári könyvek, folyóiratok használat közbeni sérüléseinek korrigálására használjuk fel. A savasodás okozta törékenységi miatt teljes felületen kell a lapokat lefedni, de kötetben belül ugyanazt a fajta javítóanyagot használjuk a kisebb szakadások javítására is. A filmoplast fóliákat a Neschen termékek kizárólagos magyarországi forgalmazójától, a piacon jelenleg legmegbízhatóbbnak tartott, áraiban és minőségben is megfelelő terméket nyújtó Ceiba-tól vásároltuk meg az alábbiak szerint:

- filmoplast P50 m x 2 cm: 5 tekercs
- filmoplast P50 m x 4 cm: 2 tekercs
- filmoplast R50 m x 31 cm: 2 tekercs
- filmoplast R50 m x 41 cm: 3 tekercs

A pályázat révén beszerzett filmoplast R50 x 31 illetve R50 x 41 átlagosan 5-10 db A/3 – B/3 méretű 300-400 lapos kötet restaurálásához, a P50 x 2 illetve P50 x 4 A/3, B/3-as méretű dokumentumok esetében 15-20 kötetre elég. A/4-es szálal iratok javításakor – ha körben sérült a lap – akár 0,8 métert is felhasználhatunk laponként. Extrém esetben ez alig 430-450

kijavítandó lapot jelent. Ez a mennyiség természetesen a kötetek lapszámától és a sérülés nagyságától függően változhat, de a tartalékokkal együtt elegendő egy-két évnyi nagyobb restaurálási, javítási feladat elvégzéséhez.

Ragasztót a levéltári munka több területén napi szinten használunk. A Planatol BB ragasztót a Penzum Plusz Kft-től vásároltuk meg:

- Planatol BB 5,5 kg: 3 kanna

A ragasztót kötetek restaurálásakor táblák ragasztásához, gerincek ragasztásához használjuk. Ezen felhasználásokon túl a levéltári munka során rendezéskor a dobozfeliratok felragasztása és egyéb, ragasztót igénylő munkafolyamat során is planatolt használunk. A pályázott anyag két-három évnyi restauráláshoz valamint felirat készítéshez elegendő.

Az anyagában színezett kreatív kartonokat a CoverLux Kft-től vásároltuk:

- Geltex 154-K: 30 ív
- Geltex 121-K: 30 ív
- Geltex 126-K: 30 ív
- Geltex 183-K: 30 ív

A kartonokat restaurálásakor kötetek előzékeként, belső használatra gyártott tároló dobozok borításához használjuk. A pályázott mennyiség átlagosan 100 db kötethez elég, ez nagyjából 3 év papírszükséglete.

A pályázati támogatás eredményeképpen bővült könyvkötő műhelyünk tevékenységéhez szükséges anyag és eszközkészletünk, ami a munka hatékonyságát is pozitívan befolyásolja.

A 2017. évre tervezett munka 83% augusztusig elkészült (55 dokumentumból 46 kész), a kötetzeti munkák folyamatosan zajlanak.

Köszönjük a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjteményi Kollégiumának támogatását!

Gyula, 2017. augusztus 30.

dr. Erdész Ádám
igazgató

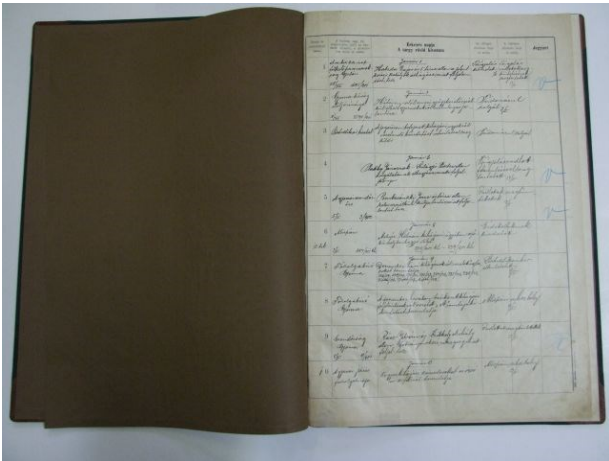
A 2016-es év restaurálási és kötéseti munkabeszámolója

A javításokat és kötéseti munkákat végezte: Fábián Attila könyvkötő

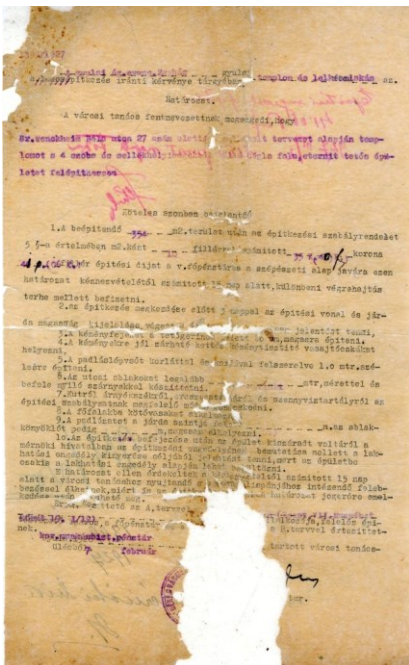
2016. évben elvégzett restaurálási, kötéseti munka	
<p>Restaurálás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - IV. B. 413. A Gyomai járás főszolgabírójának iratai – Kihágási iktató 1902 - V. 346. Dombiratos község iratai a., 1. kötet Képviselőtestületi jegyzőkönyve 1872-1877. - V. B. 334. Szarvas nagyközség iratai – Mutató könyvek: 1947., - V. B. 334. Szarvas nagyközség iratai – Mutató könyvek: 1948., - V. B. 334. Szarvas nagyközség iratai – Mutató könyvek: 1949., - V. B. 334. Szarvas nagyközség iratai – Mutató könyvek: 1950. - IV. 155. A Békési Cs. Kir. Vegyes Szolgabíróóság iratai – Polgári névmutató 1857., 1858. - IV. 155. A Békési Cs. Kir. Vegyes Szolgabíróóság iratai – Polgári benyújtványi jegyzőkönyv 1858. - IV. 155. A Békési Cs. Kir. Vegyes Szolgabíróóság iratai – Polgári iktatókönyv 1860. - VIII. 50. A Békési Református Főgimnázium iratai, 20. kötet Anyakönyv 1861/62–1863/64. - V. B. 344. Szarvas nagyközség iratai. b. 7953/1895. A szarvasi evangélikus újtemplom tervei. - V. B. 344. Szarvas nagyközség iratai. b. 3011/1986. A szarvasi ev. újtemplom körüli vita irata. - V. 181. Gyula Város Mérnöki Hivatalának iratai. 1399/1927. A gyula ev. templom terve és iratai. - V. 181. Gyula Város Mérnöki Hivatalának iratai. 9324/1907. <p>Kötés:</p> <ul style="list-style-type: none"> - XXXIII. 1. Békés megyei állami anyakönyvi kerületi anyakönyvi másodpéldányok a/379/1 Medgyesegyháza halotti anyakönyve 1913-1922. - XXXIII. 1. Békés megyei állami anyakönyvi kerületi anyakönyvi másodpéldányok a/343/1 Elek születési anyakönyve 1904. - XXXIII. 1. Békés megyei állami anyakönyvi kerületi anyakönyvi másodpéldányok a/343 Elek születési anyakönyve 1905. -	I. negyedév
<p>Restaurálás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - V. B. 334. Szarvas nagyközség iratai – Sortári könyv 1944- 1945. - V. B. 334. Szarvas nagyközség iratai – Mutató könyv 1946. - IV. 412. A Békési járás főszolgabírójának iratai, a., 1. kötet Elnöki iratok iktatókönyve 1912-1917. - IV. 412. A Békési járás főszolgabírójának iratai – Winkler János honvéd elbocsátó levele 1879. <p>Kötés:</p> <ul style="list-style-type: none"> - XXXIII. 1. Békés megyei állami anyakönyvi kerületi anyakönyvi másodpéldányok a/343 Elek születési anyakönyve 1906. - XXXIII. 1. Békés megyei állami anyakönyvi kerületi anyakönyvi másodpéldányok a/350/2. Elek község születési anyakönyve 1943. - XXXIII. 1. Békés megyei állami anyakönyvi kerületi anyakönyvi másodpéldányok a/1. Elek község születési anyakönyve 1941. - XXXIII. 1. Békés megyei állami anyakönyvi kerületi anyakönyvi másodpéldányok a/345/1. Elek község születési anyakönyve 1941.	II. negyedév

<ul style="list-style-type: none"> - 4 db könyvtári kötet kötése 	
<p>Restaurálás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - IV. 412. A Békési járás főszolgabírájának iratai, d., 1. kötet Kihágási iktató 1905. - IV. 412. A Békési járás főszolgabírájának iratai, d., 2. kötet Kihágási iktató 1907. - XV. 8. Gyula város Mérnöki Hivatalának tervrajzgyűjteménye. 92. tétel A gyulai vár felmérési rajza 1935. - XV. 8. Gyula város Mérnöki Hivatalának tervrajzgyűjteménye. 196. tétel Kosár-Hatvan-Dobay-Ella utcák hossz és keresztmetszelve - XV. 8. Gyula város Mérnöki Hivatalának tervrajzgyűjteménye. 260. tétel A Mátyás király út és Wesselényi út hossz és keresztmetszete - XV. 8. Gyula város Mérnöki Hivatalának tervrajzgyűjteménye. 291. tétel A Gyulai Ipartestületi székház kibővítési terve 1927. - IV. 426. Békés vármegye felekezeti anyakönyvi másodpéldányainak levéltári gyűjteménye. 4145. kötet. A szarvasi ev. egyh. halotti anyakönyve 1886. <p>Kötés:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 könyvtári kötet kötése - XXXIII. 1. Békés megyei állami anyakönyvi kerületi anyakönyvi másodpéldányok a/352 Elek község születési anyakönyve 1955. - IV. 426. Békés vármegye felekezeti anyakönyvi másodpéldányainak levéltári gyűjteménye. Gyomai ref. egyh. esketési anyakönyve 1882. - IV. 426. Békés vármegye felekezeti anyakönyvi másodpéldányainak levéltári gyűjteménye. 4143. kötet A szarvasi ev. egyház keresztelési anyakönyve 1886. - IV. 426. Békés vármegye felekezeti anyakönyvi másodpéldányainak levéltári gyűjteménye. 4144. kötet. A szarvasi ev. egyház esketési anyakönyve 1886. - 1 db könyvtári kötet kötése 	<p>III. negyedév</p>
<p>Restaurálás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - XV. 8. Gyula város Mérnöki Hivatalának tervrajzgyűjteménye. 306. tétel A városi kertészet épületei (tervrajz) - XV. 8. Gyula város Mérnöki Hivatalának tervrajzgyűjteménye. 511. tétel A Gyulai Törvényszék alaprajza - XV. 8. Gyula város Mérnöki Hivatalának tervrajzgyűjteménye. 438. tétel Gyula város térképe - XV. 8. Gyula város Mérnöki Hivatalának tervrajzgyűjteménye. 487. tétel A gyulai evangélikus templom tervrajza - IV. 426. Békés vármegye felekezeti anyakönyvi másodpéldányainak levéltári gyűjteménye. 4145. kötet A szarvasi ev. egyház keresztelési anyakönyve 1886. <p>Kötés:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 könyvtári kötet kötése (folyóiratok) 	<p>IV. negyedév</p>

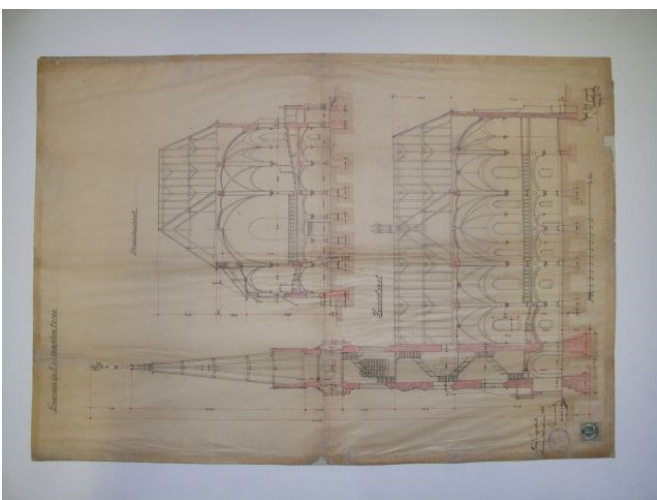
IV. B. 413. A Gyomai járás főszolgabírójának iratai – Kihágási iktató 1902.

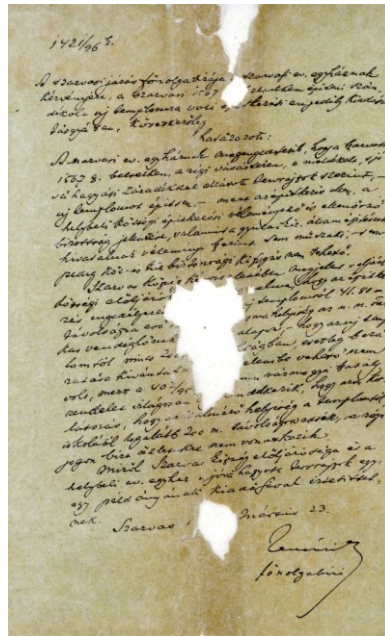
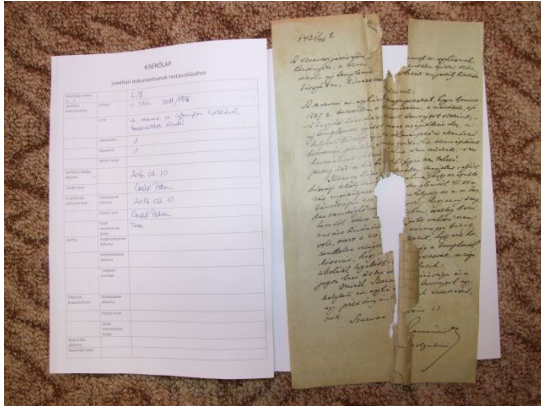

V. 181. Gyula Város Mérnöki Hivatalának iratai. 1399/1927. A gyula ev. templom terve és iratai.

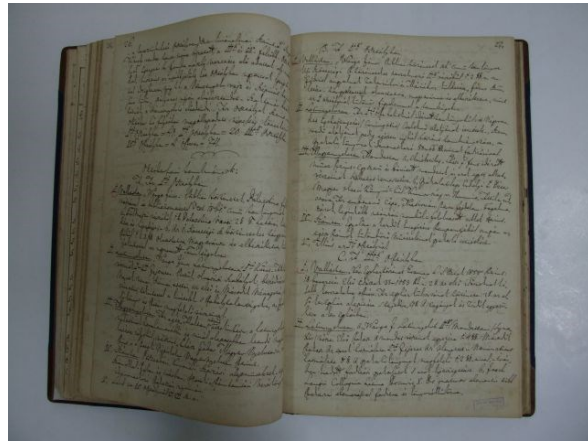
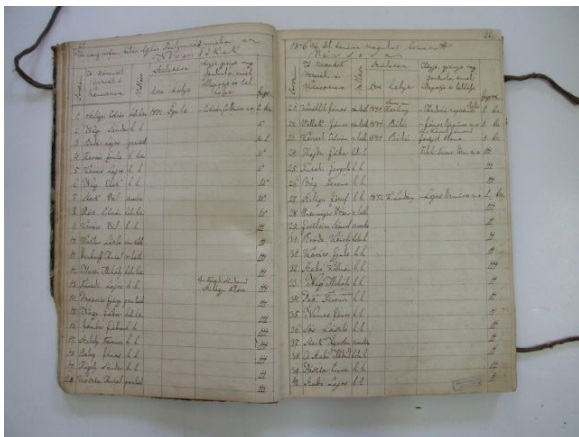

V. B. 344. Szarvasi nagyközség iratai. b. 7953/1895. A szarvasi evangélikus újtemplom tervei.

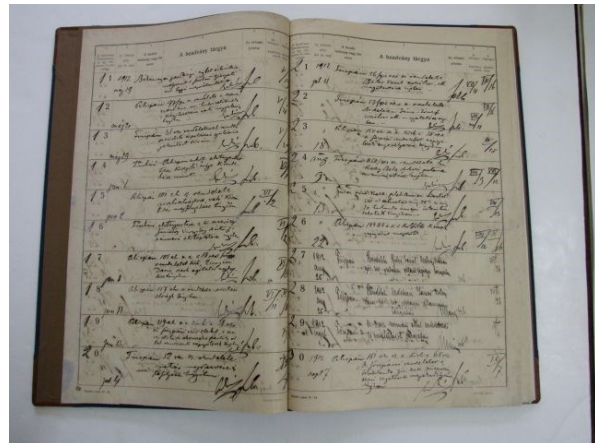

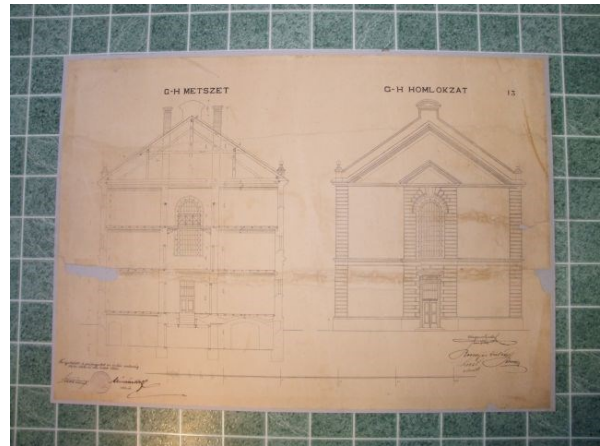
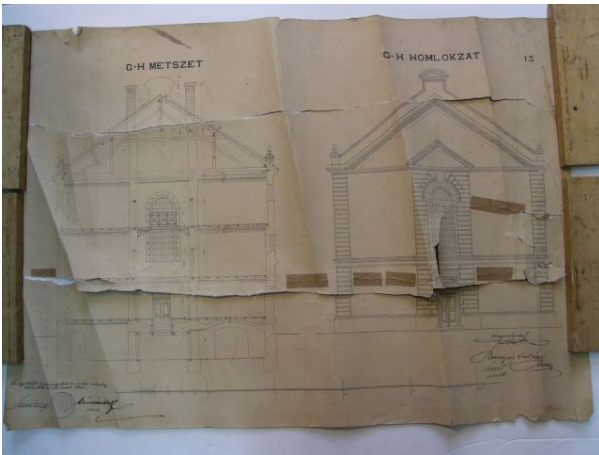
VIII. 50. A Békési Református Főgimnázium iratai, 20. kötet Anyakönyv 1861/62–1863/64.

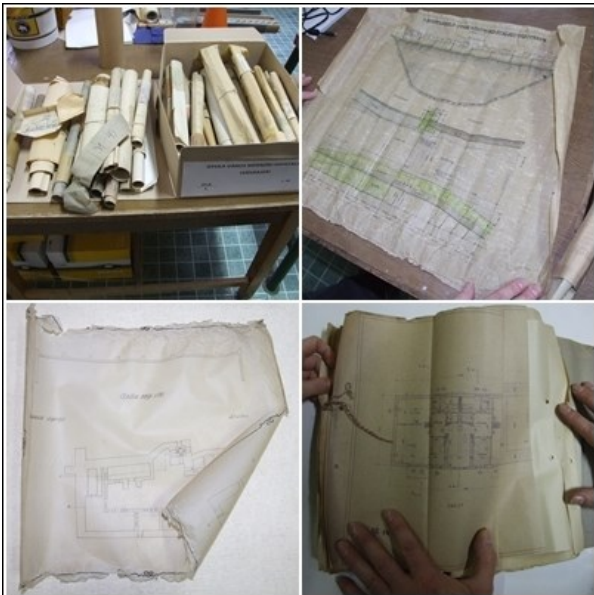
IV. 412. A Békési járás főszolgabírájának iratai, a., 1. kötet Elnöki iratok iktatókönyve 1912-1917.

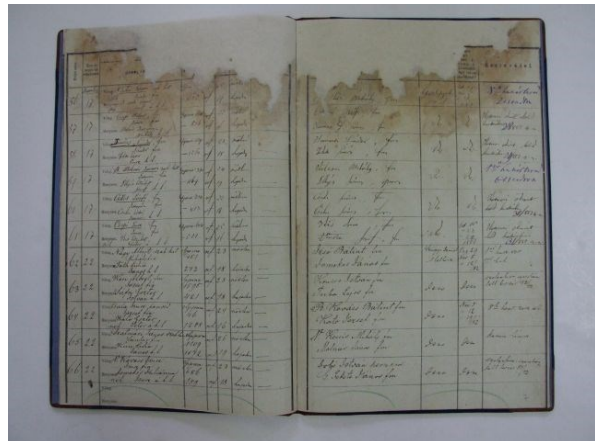
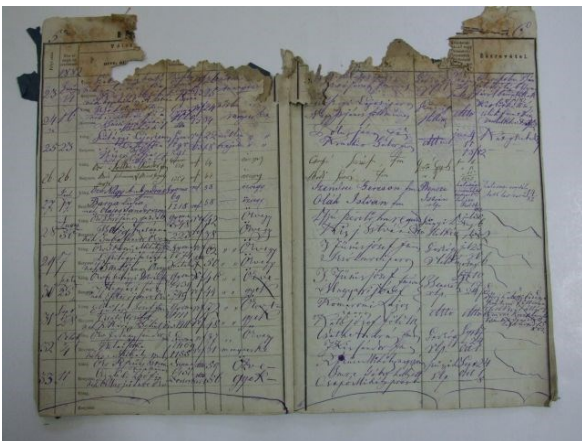
XV. 8. Gyula város Mérnöki Hivatalának tervrajzgyűjteménye. 511. tétel A Gyulai Törvényszék alaprajza

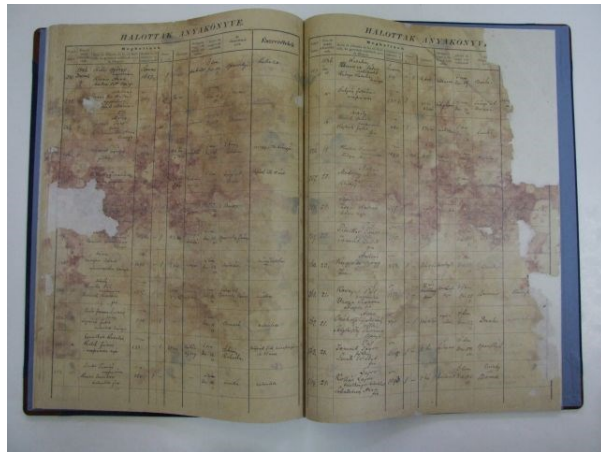
XV. 8. Gyula város Mérnöki Hivatalának tervrajzgyűjteménye.

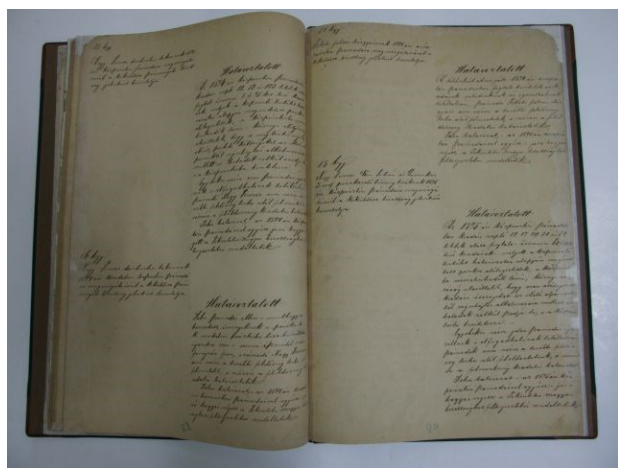
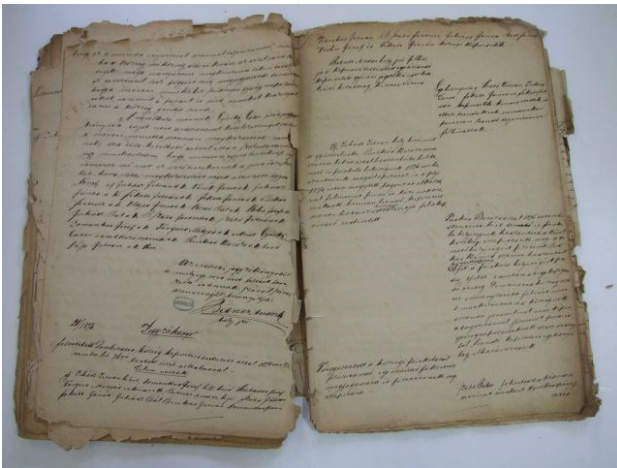
IV. 426. Békés vármegye felekezeti anyakönyvi másodpéldányainak levéltári gyűjteménye. Gyomai ref. egyh. esketési anyakönyve 1882.

IV. 426. Békés vármegye felekezeti anyakönyvi másodpéldányainak levéltári gyűjteménye. 4145. kötet. A szarvasi ev. egyh. halotti anyakönyve 1886.

V. 346. Dombiratos község iratai a., 1. kötet Képviselőtestületi jegyzőkönyve 1872-1877.

A pályázat keretében vásárolt anyag típusok felhasználása 2017. I. félévében

Irat jelzete (terjedelme)	Filmoplast P2 (méter)	Filmoplast P4 (méter)	Filmoplast R31 (méter)	Filmoplast R41 (méter)	Planatol BB (kg)	Geltex (ív)
XV. 8. Gyula Város Mérnöki Hivatalának tervrajzgyűjteménye tervrajz javítás (269 lap)	2	4	3	3		
V. B. 326. g. Mezőberény nagyközség iratai. 14. kötet. Névjegyzék Mezőberény községből a szovjet katonák által elszállított magyar állampolgárok 1945, (28 lap)				4	0,15	1
IV. 6./1127. kötet. Békés vármegye adószedőjének iratai. Tótkomlós 1779/80 évi dicalis összeírása (38 lap)			3	2	0,15	1
IV. 6./1128. kötet. Békés vármegye adószedőjének iratai. Tótkomlós 1780/81. évi dicalis összeírása (40 lap)			3	2	0,15	1
IV. 6./1129. kötet. Békés vármegye adószedőjének iratai. Tótkomlós 1781/82. évi dicalis összeírása (67 lap)			4	4	0,15	1
V. B. 302. b. Békéscsaba Nagyközség iratai. 148. kötet. 1857. évi mutató (75 lap)				2	0,15	1
V. B. 326. e. Mezőberény nagyközség iratai. 43. kötet. Hadisegély kifizetések 1947–1949 (128 lap)				45	0,15	1
XIII. 10. c. A Ladics család iratai. Képek (11 lap)				2		
V. B. 352. a. Medgyesegyháza nagyközség iratai. Jegyzőkönyv 1922-ből 1. kötet	1			1	0,15	1
IV. 426. Békés vármegye felekezeti anyakönyvi másodpéldányainak levéltári gyűjteménye, 298. kötet			15		0,15	1
IV. 426. Békés vármegye felekezeti anyakönyvi másodpéldányainak levéltári gyűjteménye, 574. kötet			4		0,15	1
IV. 426. Békés vármegye felekezeti anyakönyvi másodpéldányainak levéltári gyűjteménye, 302. kötet			15		0,15	1
IV. 407. b. Békés vármegye alispánjának iratai, 1431. kötet Mutatókönyv 1934.			7		0,15	1
Dobozfeliratok ragasztása					3	
Könyvtári kötetek, folyóiratok kötése (21 db)					2	
Összesen	1	4	54	65	6,65	11